

De deal is rond. **Gert Buelens van Green Africa en de stad Mechelen werken nauw samen om kasteeldomein De Borgh in de wijk Nekkerspoel uiterlijk begin 2027 open te stellen voor het publiek.** Met een beetje geluk kunnen Mechelaars de verborgen groene parel van ruim 4 hectare deze zomer onder begeleiding van een gids al eens ontdekken.

“Met stadsboerderij waar verdwenen groenten worden gekweekt”

SVEN VAN HAEZENDONCK
MECHELEN

In oktober vorig jaar maakte *Gazet van Antwerpen* bekend dat Green Africa het negentiende-eeuwse kasteeldomein heeft gekocht van de Mechelse familie Crabeels. Daarmee komt er een einde aan vijftig jaar leegstand en verval van het kasteel en het omliggende landschapspark vlak bij de Nekkerhal. “Met Green Africa creëren we CO₂-certificaten door de grootschalige bescherming van het bedreigde tropisch regenwoud in Congo, het enige in de wereld dat nog CO₂ opneemt. Die certificaten verkopen we aan grote bedrijven die hun uitstoot wensen te compenseren. Wat we in Afrika doen, willen we op microschaal tonen in Mechelen”, vertelt Gert Buelens.

Het romantisch ogende kasteel, een mengeling van neogotiek en Vlaamse renaissance, laat hij helemaal opknappen, maar daar blijft het niet bij. “Wij maken van De Borgh Garden een groene ambassade voor biodiversiteit en klimaat. Net zoals Filips de Goede, een van de illustere vroegere eigenaars van De Borgh, willen wij hier een hofhouding samenbrengen. Ze zal bestaan uit investeerders, overheden en bedrijven die hun CO₂-uitstoot willen verlagen en compenseren. Maar ook uit wetenschappers, landschapsarchitecten, botanici, filosofen, kunstenaars, landbouwers en koks. Zij werken hier in de toekomst samen rond biodiversiteit, duurzame en intelligente landbouw en de impact van gezonde natuur en bossen op het klimaat”, legt Buelens uit.

Hoe groot de natuurhistorische waarde van zijn domein is, merk je al vanaf de toegang in de Lakenmakersstraat. “In deze dreef staan Chinese metasequoia's, een boom die in de natuur bijna volledig uitgestorven is. In parken komt hij nog frequent voor, maar een dreef in deze staat is uniek”, zegt Gert Buelens. Om de staat van het domein op te meten, nodigde hij Philippe de Spoelberch uit. De industrieel is ook een vooraanstaand boomdeskundige. “De man heeft hier een dag rondgelopen en een veertigtal bijzondere bomen geïnventariseerd.”

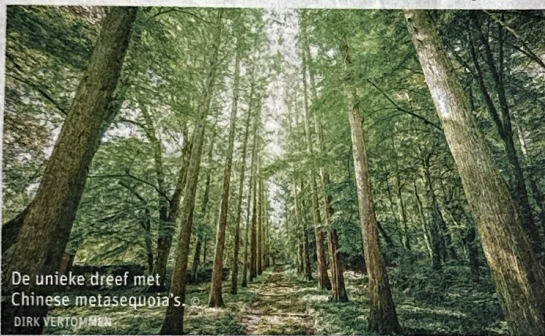
Tot 120 jaar oude bomen

Dat het park gedurende decennia nagenoeg onaangeroerd bleef, blijkt vandaag een grote troef. “De meeste bomen zijn hier tachtig tot 120 jaar geleden aangeplant. Door wie, hebben we nog niet kunnen achterhalen”, vertelt Buelens. Wat wel al een uitgemaakte zaak is, is dat hij en de stad de handen in elkaar slaan om deze verborgen parel opnieuw te laten schitteren. De stad sluit daarvoor een samenwerkingsovereenkomst af.

Een tijdlang heeft het stadsbestuur overwogen om het domein zelf aan te kopen. “Maar door deze overeenkomst moeten wij zelf veel minder investeren en wordt 3,4

“Wat wij in Afrika doen, tonen we in Mechelen op microschaal”, zegt Gert Buelens van Green Africa, de nieuwe eigenaar van kasteel De Borgh. © DIRK VERTOMMEN

De unieke dreef met Chinese metasequoia's. © DIRK VERTOMMEN

De slotgracht met in de achtergrond het kasteel, een sprookje. © DIRK VERTOMMEN

“Net zoals Filips de Goede, een van de vroegere eigenaars van De Borgh, willen wij hier een hofhouding samenbrengen die zal bestaan uit investeerders, overheden en bedrijven die hun CO₂-uitstoot willen compenseren, maar ook uit filosofen, wetenschappers, landschapsarchitecten, botanici, kunstenaars, landbouwers en koks”

Gert Buelens
Green Africa

hectare van het park toch publiek toegankelijk”, vertelt Patrick Princen (Voor Mechelen), schepen van Natuur- en Groenontwikkeling. Achter de schermen heeft hij vier

De vervallen tuinierswoning wordt een vakantiewoning.

jaar gewerkt om de publieke openstelling rond te krijgen. “De Borgh heeft een plekje in mijn hart, het domein is echt uniek”, zegt de eerste schepen. In een eerste fase gaat de stad het domein beter beveiligen. “Ongevenste indringers hebben vernielingen aangebracht. Daarom gaan we een betere omheining plaatsen om ongenode gasten te weren”, legt Princen uit. Op vraag van het Vlaams Agentschap Onroerend Erfgoed worden drie historische waardevolle elementen versneld onder handen genomen: de middeleeuwse ommuring, de wal-

gracht en een parkbrugje. Ook de historische toegangspoorten worden in ere hersteld. De stad maakt daar 175.000 euro voor vrij.

Stad investeert tot 1,2 miljoen

In de loop van deze zomer wordt het domein uitzonderlijk al eens opengesteld en kan je het onder begeleiding bezoeken. “Uiterlijk begin 2027 – en hopelijk zelfs sneller – openen de poorten definitief. Verspreid over verschillende jaren investeren we 1 tot 1,2 miljoen euro in het park”, zegt Patrick Princen. De investering die Green Africa plant, is minstens tienvoudig. “Wij schatten tien miljoen euro nodig te hebben om heel het project vorm te geven”, zegt Gert Buelens.

Dat geld gaat niet alleen naar de restauratie van het kasteel, maar bijvoorbeeld ook naar de zwaar vervallen tuinierswoning aan het jaagpad die wordt omgevormd tot vakantiewoning. “Ik wil hier artiesten uitnodigen om werk te maken waarbij ze zich laten inspire-

ren door het domein”, vertelt Buelens. In een latere fase bouwt Green Africa op de voormalige tennisvelden een hedendaags paviljoen van zo'n tweehonderd vierkante meter. Daar zal onder andere plek zijn voor tentoonstellingen en bijeenkomsten.

In de buurt van de tennisvelden staan vandaag nog fruitbomen. Historisch landschappelijk onderzoek en een botanische inventaris hebben restanten van een historische boomgaard en moestuin blootgelegd. “Mechelen was in de achttiende eeuw vermaard om zijn peren. Samen met de mensen van Pomko willen wij de boomgaard in ere herstellen en zelfs uitbreiden”, vertelt Buelens.

Een gelijkaardige samenwerking gaat hij aan met Citamine voor de moestuin. “Mechelen is bekend als groentestreek. Wel, verdwenen of bijna verdwenen variëteiten willen wij hier opnieuw kweken. Zo maken we er hier ook een stadsboerderij van”, legt Gert Buelens uit.